

แนวทางการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา
อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น

Approach for Strengthening the Community Welfare Fund of Sila Municipality,
Muang District, Khon Kaen Province

ประยูร เกาหมอ¹
ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลาอำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลาอำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เอกสาร การดำเนินการของกองทุน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย 132 คน สัมภาษณ์ คณะกรรมการกองทุน ผู้บริหาร ประชาชนทั่วไปทั้งผู้ที่เป็นและไม่เป็นสมาชิก วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้ความถี่และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า การที่จะทำให้กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลามีความเข้มแข็งจะต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนโดยพัฒนารูปแบบและกลไกในการดำเนินงานตั้งแต่ด้านการสมัครสมาชิก การจ่ายเงินสมทบ และการรับสวัสดิการให้มีความสะดวกรวดเร็วเข้าถึงได้ง่าย มุ่งเน้นการเข้าถึงชุมชนโดยการประชาสัมพันธ์กองทุนในหลายช่องทาง เช่น การบอกปากต่อปาก การเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์กองทุน การทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ควรหาทุนสนับสนุนจากแหล่งอื่นเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก รวมทั้งการขยายจำนวนสมาชิกกองทุนให้มากขึ้นจากเดิมที่อยู่เพียงร้อยละ 2.11 ของประชากรทั้งหมด โดยการเน้นการประชาสัมพันธ์หรือประกาศให้ประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้านทราบถึงสวัสดิการที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกกองทุน ควรสร้างเครือข่ายสมาชิกต่อสมาชิกในการบอกต่อถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกกองทุน

คำสำคัญ: ความเข้มแข็ง/ กองทุนสวัสดิการชุมชน/ เทศบาลเมืองศิลา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study situations of Community Welfare Fund of Sila Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province, 2) to analyze the guidelines for strengthening the Community Welfare Fund of Sila Municipality, Mueang District, Khon Kaen Province. Data were collected by interview with 132 purposefully sampled persons, including representatives from the Fund Board, executives and staff of the Sila Municipality, members of the Fund, and local residents who were not members of the Fund. The interviews were conducted using a questionnaire which probed topics such as the method for expanding the membership of the Fund, opinions about the fund, and other relevant issues. This information was analyzed to present frequency, descriptive statistics of the sample and content analysis of their responses.

The study found that; To make the community welfare fund Municipality more strength will need to develop fund management system by the model to improve care, payment mechanism in operation since the subscription to pay compensation. and achieving is rapid easy access. Focus on community access by public funds into several channels, such as word of mouth, attend the village or community in order to

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น

²อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ประจำ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

promote community fund. The advertisement publicity should be found funding from other sources to increase confidence to members, including expanding the remember new. Members more fund the 2.11% of total population. By focusing on the public relations or announced to the people in the community or village to know to get welfare fund membership structure. The network can be increase if members can be telling the benefits that they gained from the membership of the fund.

Keywords: Strengthening, community security fund Sila Municipality

บทนำ

การจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทยในอดีตเริ่มจากระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไม่เป็นทางการของครอบครัว เครือญาติ และชุมชน อันเป็นทุนทางสังคมที่สั่งสมมาเป็นเวลาช้านาน โดยเฉพาะสถาบันทางสังคมหลักคือ วัด ซึ่งนอกจากจะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนไทยแล้วยังเป็นศูนย์กลางการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยากมาโดยตลอด ต่อมาเมื่อสภาพสังคมไทยปรับเปลี่ยนเป็นชุมชนเมืองและผลิตสินค้าเพื่อการขายมากขึ้น ทำให้จำเป็นต้องเร่งพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยมาโดยลำดับและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของระบบสวัสดิการสังคมไทยรัฐบาลได้มอบให้คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติได้พัฒนาโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงของชุมชนโดยการพัฒนาความเข้มแข็งสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้วและส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ใหม่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศเป็นการสร้างเครือข่าย “สวัสดิการชุมชน” สร้างทุนทางปัญญาของชุมชนและสังคม และรัฐบาล ได้จัดงบประมาณสนับสนุนโครงการจำนวน 727.3 ล้านบาท องค์กรชุมชนจึงได้ตระหนักถึงความมั่นคงในชีวิตจึงได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนและพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนที่หลากหลาย เน้นให้ชุมชนหันมาฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีและความสัมพันธ์ในรูปแบบของสวัสดิการแบบครบวงจรเป็นสวัสดิการแบบพึ่งตนเองที่ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างระบบ ร่วมบริหารจัดการและร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้เป็นกองทุนที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการสมทบงบประมาณจาก 3 ฝ่าย คือรัฐ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสร้างสวัสดิการชุมชน รวมถึงการผลักดันนโยบายและกฎหมายกับสวัสดิการชุมชน โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนให้การสนับสนุน (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2556ก)

การจัดสวัสดิการชุมชน เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดสวัสดิการของชุมชนตามแนวคิดของการพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของคนในชุมชน พื้นที่ตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลาขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 โดยมุ่งหวังให้ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและสร้างความยั่งยืนผ่านการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนฯ จุดเริ่มต้นของกองทุนเกิดจากการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านไปจนกระทั่งถึงระดับตำบลด้วยความสมัครใจและมีเป้าหมายที่ต้องการจะดูแลซึ่งกันและกันตั้งแต่เกิดจนตายและอยู่บนพื้นฐานความเอื้ออาทรต่อกัน

การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลานับตั้งแต่จัดตั้งปี พ.ศ. 2550 – พ.ศ.2561 กองทุนฯ ได้รับการรับรองโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น มีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 722 หมู่ที่ 14 ตำบลศิลา อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น สมาชิกของกองทุนฯ เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลเมืองศิลา ซึ่งสมัครเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ จำนวนสมาชิกในปี 2550 มีจำนวนทั้งหมด 6,336 คน จากประชากรของเทศบาลเมืองศิลา จำนวนทั้งหมด 49,565 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนประชากรทั้งหมด สมาชิกของกองทุนฯ มีครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองศิลา ซึ่งมี 28 หมู่บ้าน จำนวนสมาชิกในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนทั้งหมด 1,078 คน จากประชากรของเทศบาลเมืองศิลา จำนวนทั้งหมด 51,074 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รูปแบบการจัดสวัสดิการที่ผ่านมามีได้ดำเนินงานจัดสวัสดิการให้การช่วยเหลือสมาชิก ให้แก่กลุ่มเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส สวัสดิการได้แก่สวัสดิการเด็กแรกเกิด การรักษาพยาบาล การเสียชีวิต การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น จากการทำงานที่ผ่านมาเป็นการดำเนินงานเพื่อสร้างสวัสดิการในรูปแบบของตัวเงินเท่านั้น

ยังขาดเรื่องของการสร้างความเป็นเจ้าของและความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับคนในชุมชนนอกจากนี้จำนวนสมาชิกของกองทุนจากปีที่จัดตั้งถึงปี พ.ศ.2561 มีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก หากจะให้กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลามีความเข้มแข็งจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษามุมมองใหม่ จากหลากหลายแนวคิดของคนในชุมชนเพื่อให้กองทุนเกิดการพัฒนา

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา จึงมีความต้องการศึกษาสถานการณ์ของกองทุน วิธีการขยายจำนวนสมาชิกกองทุน และมุมมองของประชาชนต่อกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนเทศบาลเมืองศิลาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา
- 2) เพื่อเสนอแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานในปัจจุบัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน โครงสร้างองค์การ ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค การบริหารจัดการกองทุน และแนวทางพัฒนาขยายขนาดของกองทุนในอนาคต

ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการกองทุน ผู้บริหารเทศบาลเมืองศิลา และสมาชิกกองทุนสวัสดิการ (ตัวแทนหมู่บ้านละ 2 คน) และประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองศิลาที่ไม่ได้เป็นสมาชิก หมู่บ้านละ 2 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยนี้ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุน ผู้บริหาร และประชาชนทั่วไปทั้งผู้ที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกกองทุนฯ จำนวนหมู่บ้านละ

2 คน จากหมู่บ้านจำนวน 28 หมู่บ้าน รวมเป็นจำนวน 132 คน ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนให้เห็นสถานการณ์ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบการสัมภาษณ์ ที่ได้กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการขยายจำนวนสมาชิก มุมมองต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลและเสนอการวิจัยในลักษณะเชิงพรรณนาวิเคราะห์

การวิจัยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ร่วมกันในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ศึกษานำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากนั้นสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์หามุมมองต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา จากประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 เตรียมข้อมูลที่จะสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นได้แก่ 1) สถานการณ์ของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา 2) ปัญหาอุปสรรคการของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา และ 3) แนวทางการพัฒนาของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสรุป วิเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ได้แก่ คณะกรรมการกองทุน ผู้บริหาร และประชาชนทั่วไปทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกกองทุนฯ จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน จากหมู่บ้านจำนวน 28 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 132 คน ผลการศึกษา พบว่า

สถานการณ์ปัจจุบันของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุน ผลการศึกษาพบว่า

1. โครงสร้างการบริหารงานของกองทุน

สวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา เป็นการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการกองทุน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกของกองทุน โดยแบ่งเป็นตำแหน่งประธาน รองประธาน คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ แบ่งแยกบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีที่ปรึกษากองทุนฯ คือนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองศิลา และ ปลัดเทศบาลเมืองศิลา มีการประชุมคณะกรรมการและกรรมการเครือข่ายแบบเป็นทางการเป็นประจำทุกเดือน

2. ระเบียบการเป็นสมาชิก ผู้เป็น

สมาชิกต้องเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตำบลศิลา มีการออกระเบียบการเป็นสมาชิกภาพ ปี พ.ศ. 2561 ไว้ แต่จากจำนวนประชากรทั้งหมดของตำบลศิลา ซึ่งมีจำนวน 51,074 คน มีผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก 1,078 คน คิดเป็นร้อยละ 2.11 ของจำนวนประชากรทั้งหมดของตำบลศิลา โดยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 681 คน ช่วงอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 394 คน อาชีพส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ รองลงมาคือ พ่อบ้าน แม่บ้าน ผู้ที่อยู่บ้านเฉย ๆ ผู้ไม่มีอาชีพ และเด็ก จำนวน 328 คน

3. ผลการดำเนินงานการจัดสวัสดิการ

ตามระเบียบกองทุนมีการจัดสวัสดิการ จำนวน 12 ประเภท ได้แก่ 1) สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/การคลอดบุตร 2) สวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยนอนรักษาพยาบาล 3) สวัสดิการกรณีเสียชีวิต 4) สวัสดิการคนด้อยโอกาส/พิการ 5) สวัสดิการเพื่อพัฒนาอาชีพ 6) สวัสดิการเพื่อการศึกษา 7) สวัสดิการวัฒนธรรมประเพณี 8) สวัสดิการเยาวชน 9) สวัสดิการภัยพิบัติ 10) สวัสดิการด้านสิ่งแวดล้อม 11) สวัสดิการการพัฒนาผู้นำสู่ความสำเร็จ และ 12) สวัสดิการอื่นๆ ตามที่มติที่ประชุมเห็นชอบ ผลการดำเนินงานการจัดสวัสดิการในปี พ.ศ. 2561 มีการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก 8 ประเภท มีจำนวนสมาชิกผู้รับสวัสดิการ ทั้งหมด 522 คน ได้แก่ 1) สวัสดิการเกี่ยวกับเด็กแรกเกิด/การคลอดบุตร จำนวน 3 คน 2) สวัสดิการเกี่ยวกับการเจ็บป่วยนอนรักษาพยาบาล จำนวน 108 คน 3) สวัสดิการกรณีเสียชีวิต จำนวน 22 คน 4) สวัสดิการคนด้อยโอกาส/พิการ จำนวน 6 คน 5) สวัสดิการเพื่อพัฒนาอาชีพ จำนวน 2 คน 6) สวัสดิการวัฒนธรรมประเพณี จำนวน 5 คน 7) สวัสดิการภัยพิบัติ จำนวน 200 คน และ 8) สวัสดิการอื่นๆ ตามที่มติที่ประชุมเห็นชอบ ได้แก่ สวัสดิการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดงานศพ จำนวน 3 คน สวัสดิการกรณีเกิดอัคคีภัย จำนวน 1 คน

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ได้แก่

1) นโยบายการออมสัจจะวันละ

1 บาท เดิมในช่วงก่อตั้งกองทุนฯ ระเบียบกำหนดให้สามารถเบิกถอนคืนได้ ในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการปรับกฎระเบียบองค์กรชุมชนเป็นไม่สามารถเบิกถอนคืนได้ โดยรัฐสมทบในอัตราส่วน 1:1 ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกว่า “ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเป็นสมาชิก สมาชิกส่วนใหญ่จึงชักชวนกันลาออกเกือบทั้งหมด ทำให้สถานะทางการเงินของกองทุนฯ เพราะการลาออกของสมาชิกหมายถึงการเบิกเงินกองทุนคืน สภาพกองทุนที่มีเงินสะสมอยู่มากและมีแนวโน้มจะขยายขึ้นเรื่อย ๆ จึงเปลี่ยนแปลงไป ในปี พ.ศ. 2560 จึงได้มีการฟื้นฟูกองทุนขึ้นมาใหม่เป็น “กองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืน” เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ชุมชนช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันโดยไม่หวังผลตอบแทน โดย “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา” แบบกองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืนนี้เป็นการออมที่เสียสละคนละ 1 บาท/คน/เดือน รวบรวมเพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตั้งแต่แรกเกิดจนเสียชีวิตให้กับสมาชิก ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นมา จากสัดส่วนของประชากรในชุมชนกว่าห้าหมื่นคน มีประชาชนสมัครเป็นสมาชิก “กองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืน” จำนวน 1,078 คน ซึ่งเสมือนการเริ่มต้นทำงานใหม่ ในปี พ.ศ. 2560 ทำให้ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลามีอายุเพียงไม่ถึง 3 ปี ถือเป็นกองทุนฯ ที่ตั้งขึ้นมาใหม่

2) สภาพทางเศรษฐกิจ เนื่องจาก

สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้สูงอายุ ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ไม่มีรายได้แน่นอน ทำให้การออมของสมาชิกไม่สม่ำเสมอ กล่าวคือ แม้จะเป็นการออมสัจจะวันละ 1 บาท แต่ในการเก็บเงินจากสมาชิก ผู้ที่ทำหน้าที่เหรียญจะเรียกเก็บ 2 หรือ 3 เดือน ครั้งทำให้เงินที่ถูกเก็บออมไว้ถูกนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เมื่อเหรียญออกไปเก็บเงินสัจจะ สมาชิกจึงไม่มีเงินให้

3) ประชาชนทั่วไปขาดความเชื่อมั่น

ในกองทุน “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา” แบบกองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืนนี้ เป็นการออมที่เสียสละคนละ 1 บาท/คน/เดือน แม้คณะกรรมการดำเนินงานจะพยายามสร้างความหนักแน่นโดยการประชาสัมพันธ์ปากต่อปาก

4) การขยายจำนวนสมาชิกกองทุน “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา” แบบกองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืนนี้ เป็นการออมที่เสียสละคนละ 1 บาท/คน/เดือน เป็นไปได้ยาก เนื่องจากผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นที่มีงานประจำอยู่แล้วมองว่าการดำเนินงานบริหารงานกองทุนแบบค่อยเป็นค่อยไป เห็นผลล่าช้า ประกอบกับเขามีสวัสดิการอื่น ๆ ที่ได้จากการประกอบอาชีพอยู่แล้ว

5. แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา งานวิจัยนี้ค้นพบว่า สร้างความเข้มแข็งให้แก่กองทุนนั้น จะต้องค้นหาแนวทางการพัฒนารูปแบบและกลไกในการดำเนินงานที่จะขยายจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชน/หมู่บ้าน ทราบถึงสวัสดิการที่จะได้รับการเป็นสมาชิกกองทุนแบบกองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืน เป็นการออมที่เสียสละคนละ 1 บาท/คน/เดือน เท่านั้น ซึ่งแม้จะไม่สามารถเบิก - ถอนเงินออมสัจจะแบบกองทุนคืนได้ แต่สมาชิกจะได้สวัสดิการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 12) ประเภทตั้งที่ได้กล่าวมา ซึ่งสวัสดิการที่ให้นี้แตกต่างจากสวัสดิการตามกฎหมายที่ได้จากการทำงาน แต่เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเงินที่นำมาอมนั้นนับเป็นการช่วยผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ ผู้พิการได้ทางอ้อม

2) การหาทุนสนับสนุนสมทบ “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา” เพื่อให้สมาชิกมีความมั่นใจในความเข้มแข็งของกองทุน ไม่ลาออกกลางคัน รวมทั้งการบอกต่อชักชวนผู้อื่นเข้ามาเป็นสมาชิกการสร้างเครือข่ายสมาชิกต่อสมาชิก เป็นการบอกต่อถึงประโยชน์ที่สมาชิกได้รับการเป็นสมาชิกกองทุนว่า แม้เพียงน้อยนิดก็ตามแต่ยังสามารถช่วยต่อชีวิตและเสริมสร้างคุณค่าทางจิตใจแก่สมาชิกได้

3) การพัฒนารูปแบบการทำงานเพื่อให้กองทุนสามารถเข้าถึงได้ง่ายมีความสะดวก ทั้งด้านการสมัครสมาชิก การจ่ายเงินสมทบ และการรับสวัสดิการต่างๆ

4) คณะกรรมการดำเนินงานควรจัดเวทีหมุนเวียนไปให้ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนถึงหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้านทั้งเทศบาล เพื่อเกิดความเข้าใจที่ดีต่อ “กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลา” แบบกองทุนออมสัจจะแล้วไม่ได้คืน เป็นการออมที่เสียสละคนละ 1 บาท/คน/เดือน เป็นการร่วมมือกันสร้าง

สวัสดิการช่วยเหลือ เกื้อกูลกันระหว่างสมาชิกและประชาชนในชุมชน

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ในการจัดสวัสดิการชุมชนสิ่งที่สำคัญ คือ ชุมชนต้องคำนึงถึงความสามารถของชุมชนเองและเข้าใจว่าการจัดสวัสดิการชุมชนนั้นไม่ใช่ระบบประกันแต่การจัดสวัสดิการชุมชนเป็นกระบวนการชุมชนที่สร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการจัดการตนเอง การให้ความช่วยเหลือกันและกัน ฉันทัญติมิตรให้ความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ให้การดูแลเอาใจใส่กันและกัน การจัดสวัสดิการชุมชนมิใช่เพียงแค่การช่วยเหลือทางการเงินเท่านั้น แต่สวัสดิการเป็นทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และความรู้ เป็นกระบวนการของการให้อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมเป็นธรรมและเท่าเทียม (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), 2556ข) ซึ่งปัจจัยที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กองทุนสวัสดิการชุมชน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กองทุนสวัสดิการชุมชนประกอบด้วย ผู้นำ กลยุทธ์การบริหาร การได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และการมีส่วนร่วมของสมาชิก (อนงค์นาถ ทองจะเปาะ และศิวิชัย ศรีโกลางกุล, 2560) สอดคล้องกับที่สุมิตร โพธิ์สะอาด (2553) ซึ่งศึกษาแนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนวันละ 1 บาท) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการแนวทางหนึ่งคือการเดินทางออกไปประชุมสัญจรไปทุกหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดการรับรู้ และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนได้มีเวทีในการแสดงความคิดเห็นและยังทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันและจะก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างสมาชิก ชุมชนและคณะกรรมการในกองทุนด้วย และการศึกษาของนิตยา ดอกไม้, รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์ สุกิจขอเชื้อกลาง และสุทธิชัย ยังสุข (2557) ที่ศึกษาการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเชิงกลยุทธ์ กรณีศึกษา: กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลพรหมพิราม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเกิดจากการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ด้วยความสมัครใจโดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งและกันในเรื่องที่จำเป็นพื้นฐาน ได้แก่ การเกิด เจ็บ ตาย ซึ่งจุดแข็งของกองทุนฯ คือการสร้างภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ

มีโครงสร้างการบริหารโดยการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ โดยแบ่งการทำงานตามความรู้ความสามารถของคณะกรรมการ มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับสมาชิกได้อย่างทั่วถึง และ เน้นการทำงานเป็นหมู่คณะ

2. **ด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน** นั้น การศึกษาของปิยะพงษ์ สนธิไชย และ ประจักษ์ บัวผัน (2557) ที่ศึกษาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน คือ คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนสวัสดิการชุมชนยังไม่ค่อยมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนเท่าที่ควร ดังนั้น ควรรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ควรมีการพัฒนาเรียนรู้ การขยายสมาชิกให้ครอบคลุมกว้างขวางเพื่อให้กองทุนฯ มีความเข้มแข็งมากขึ้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว มีการศึกษาของสิริรัตน์ เกียรติปฐมชัยและสมบุรณ์ เจริญจิระตระกูล (2555) ที่ศึกษาลักษณะการดำเนินงานปัญหาของเครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดสงขลาและตัวแบบการสร้างควมยั่งยืนให้กับกองทุนสวัสดิการ พื้นที่ศึกษา ตำบลเขาพระ ตำบลท่าข้าม และตำบลชิงโค จังหวัดสงขลา พบว่า เครือข่ายสวัสดิการชุมชนในจังหวัดสงขลาหรือกองทุนสัจจะวันละบาท แม้จะมีเครือข่ายการจัดตั้งที่ดีตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงระดับจังหวัด สมาชิกเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ระบียบว่าด้วยการจัดสวัสดิการบางรายอาจดำเนินไปแบบขาดฐานความรู้ ประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุผลที่ต้องการรับสวัสดิการเป็นหลัก ปัญหาความยั่งยืนของเงินกองทุนเมื่อถึงเวลาที่ต้องจ่ายเบี้ยสวัสดิการเป็นเงินบำนาญจึงเป็นประเด็นที่แกนนำเครือข่ายสวัสดิการชุมชนตำบลมีความกังวล แหล่งเงินที่ไหลเข้าสู่กองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่จังหวัดสงขลามีอยู่สองช่องทางหลักคือเงินสัจจะวันละบาทที่สมาชิกต้องส่งเข้ากองทุนปีละ 365 บาท และพึ่งพาเงินสมทบจากรัฐบาลผ่านโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน (โครงการสมทบเงิน 1:1) รวมทั้งเงินสนับสนุนจำนวนหนึ่งจาก อบต. นอกจากนี้ยังไม่พบแนวคิดใหม่ในการหารายได้เข้าสู่กองทุน (โปรดพิจารณาเพิ่มเติมสมศรี พิณเกษม และบุษกร จารูวชิราธนากุล, 2557)

3. **ข้อค้นพบในการค้นหาแนวทางสร้างความความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมืองศิลาอำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น** ในเรื่องของการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน พบว่านอกเหนือจากการแต่งตั้งคณะทำงานให้มีบทบาทหน้าที่ชัดเจนแล้ว การศึกษาของพรณวิภา สุวรรณชุมภู (2557) พบว่า ในการทำงานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ ควรกำหนดการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ฯ ให้มีความชัดเจนในการทำงานเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ควรเปิดโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชนฯ ควรมีการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิก บัญชีรับ-จ่าย ของกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรให้ออกโอกาสสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ฯ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน และสอดคล้องกับที่ณัฏฐิษาภา สงกลิ่น และนพปฎล สุนทรนนท์ (2557) ที่ศึกษาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอนองม่วง จังหวัดลพบุรี พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนชุมชน คือ การจัดทำงานในรูปแบบคณะกรรมการโดยมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับที่วางไว้ การสนับสนุนการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับการศึกษาของปฏิมากรณ์ โคก ลือชา (2554) ที่ศึกษาการเสริมสร้างการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การบริหารจัดการกองทุน ฯ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรมีการระดมความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอก และควรทำการฝึกอบรมคณะกรรมการและสมาชิกให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับอย่างทั่วถึง

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การศึกษาของอุดมศักดิ์ เดโชชัย (2559) เกี่ยวกับพัฒนาการกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่กองทุนสวัสดิการรัฐสมทบ กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แนวคิดของเครือข่ายที่พัฒนามาจากกองทุนสวัสดิการชุมชนสามารถเชื่อมโยงทรัพยากรชุมชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดใกล้เคียง โดยผนึกกำลังกับทุนเงินตราของชุมชน

ที่มีอยู่ เช่น กลุ่มออมทรัพย์ของชุมชน ธนาคารชุมชน ทำให้บางชุมชนสามารถยกระดับไปเป็นผู้ประกอบการ ชุมชนทั้งรูปแบบของธุรกิจชุมชนและวิสาหกิจชุมชนได้ ขบวนการองค์กรชุมชนสวัสดิการจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถใช้ฐานขององค์กรการเงินชุมชนเป็นเครื่องมือในการ สร้างขีดความสามารถของระบบสวัสดิการชุมชนโดยได้ เชื่อมโยงทุนชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น ทรัพยากร ป่า ดิน น้ำ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาได้ และทำที่สุด การวิจัยของประสิทธิ์ วิชัย และภัทรธิรา ผลงาม (2559) ซึ่งได้ค้นหาแนวทางการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการจัด สวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาในชุมชนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอ เมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า กลไกการขับเคลื่อนการจัด สวัสดิการของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอ เมือง จังหวัดพิษณุโลก มี 3 ด้าน คือ 1) กลไกการขับเคลื่อน ด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ มี 4 กิจกรรม คือ การ ประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ การพัฒนาสำนักงานที่ ทำ การกองทุนฯ พร้อมทั้งจัดหาบุคลากรเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานกองทุนฯ การพัฒนาศักยภาพในด้านการบริหาร จัดการให้กับคณะกรรมการกองทุนฯ และการบริหารจัดการ การดำเนินงานประมาณสนับสนุนกองทุนสวัสดิการจาก ภายนอก 2) กลไกการขับเคลื่อนด้านการจัดสวัสดิการของ กองทุนฯ มี 2 กิจกรรม คือ การสำรวจความต้องการในด้าน การจัดสวัสดิการและการจัดทำระเบียบกองทุนฯ โดย ปรับปรุงด้านการจัดสวัสดิการให้ตรงตามความต้องการและ เป็นปัจจุบัน 3) กลไกการขับเคลื่อนด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ มี 3 กิจกรรม คือ การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารความเคลื่อนไหวของกองทุนฯ กิจกรรมกองทุน สวัสดิการสัญจรและการศึกษาดูงานกองทุนที่ประสบ ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการ ชุมชน ที่ปรึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนและผู้เกี่ยวข้องกับ กองทุนสวัสดิการชุมชน ควรมีเวทีรับฟังความคิดเห็นของ สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยการประสานงานกับ ชุมชน
- 2) การระดมความช่วยเหลือจากองค์กร ภายนอก ยังเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการบริหารกองทุน โดยเฉพาอย่างยิ่งชุมชนเมือง ซึ่งเป็นศูนย์รวมของความ เจริญและการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ห้างร้าน และ

3) บริษัทต่าง ๆ หากคณะกรรมการกองทุนฯ สามารถหาความร่วมมือได้ เช่น การออกหนังสือรับรองเพื่อ หักภาษี ให้แก่ห้างร้าน บริษัท หรือนิติบุคคลที่ร่วมบริจาค เข้ากองทุนฯ ซึ่งจะช่วยขยายขนาดกองทุนฯ ให้เพิ่มขึ้นได้

4) ควรเปิดโอกาสและพื้นที่ให้ได้มีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่กองทุนฯ จัดขึ้นในชุมชนจะเป็น การส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทำให้ประชาชนได้ ให้ความสำคัญกับระบบสวัสดิการและสนใจที่จะเข้ามาเป็น สมาชิกเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนกองทุนให้ประสบผลสำเร็จได้

5) กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลเมือง ศิลาควรมีการทำกรวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของ กองทุนฯ และการส่งเสริมแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

1. ณัฏฐิชาภา ส่งกลิ่น และนพปฎล สุนทรนนท์. (2557). การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอ หนองม่วง จังหวัดลพบุรี. *วารสารการเงิน การ ลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ*, 4 (3), 238 – 256.
2. นิตยา ดอกไม้, รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์, สุกิจ ขอเชื้อกลาง และสุทธิชัย ยังสุข. (2557). การ บริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนเชิงกล ยุทธ์ กรณีศึกษา: กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบล พรหมพิราม อำเภอพรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก. *วารสารสักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 20(3), 1-14.
3. ปฎิมากรณ์ โคกลือชา. (2554). การเสริมสร้าง การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน เทศบาลตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
4. ประสิทธิ์ วิชัย และ ภัทรธิรา ผลงาม. (2559). การวิจัยและพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการจัด สวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาในชุมชนตำบล ท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย*, 7(1), 102-107.

5. ปิยะพงษ์ สนธิไชย และประจักษ์ บัวผัน. (2556). การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal* 6(3), 571 – 585.
6. พรรณวิภา สุวรรณชุมภู. (2557). การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
7. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2556). **ประวัติกองทุนสวัสดิการชุมชน**. ค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2559 จาก <http://www.codi.or.th/welfare/index>.
8. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2556ข). **ข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชน**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).
9. สมศรี พิณเกษม และบุษกร จารุวิชราณากุล. (2557). บทบาทการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 4(2), 112 – 121.
10. สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย และ สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. (2555). ปัญหาการจัดการกองทุนการออมและสวัสดิการชุมชน. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์สถาบันพัฒนาการ*, 6(1), 107 – 133.
11. สุมิตร โพธิ์สะอาด. (2553). **แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนวันละ 1 บาท) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก**. รายงานการศึกษาระยะ ปริญญาตรี ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
12. อนงค์นาถ ทองจะโป๊ะ และศิวัช ศรีโกคางกุล. (2560). บทเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดขอนแก่น กรณีศึกษาเปรียบเทียบตำบลพระลับและเทศบาลเมืองศิลา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 7(1), 25- 36.
13. อุดมศักดิ์ เดโชชัย. (2559). การศึกษาพัฒนาการกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่กองทุนสวัสดิการรัฐสมทบ กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 8(1), 21-29.